

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 39P/4/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120200699
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Hauerlandová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2120200699.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Ivanou Hauerlandovou, PhD. v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Z. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Trnava, J. Bottu 4, Trnava, maloleté dieťa rodičov: matky - H.. C. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. F. XX, V. a otca - K. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX, R., o návrhu matky na zvýšenie výživné a návrhu otca na zníženie výživného, t a k t o

rozhodol:

I. Súd konanie o zvýšenie výživného z a s t a v u j e.

II. Súd návrh otca na zníženie výživného z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Dňa 20.01.2020 bol tunajšiemu súdu doručený návrh matky, aby súd zaviazal otca vyživovacou povinnosťou vo výške 200,- eur. Návrh odôvodnila tým, že maloletá Z. sa narodila z partnerského vzťahu s otcom. Otcovstvo k dieťaťu bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov pred príslušným matričným úradom. Rozsudkom Okresného súdu v Trnave, č.k. 10P/19/2005_ zo dňa 21.04.2005 bola maloletá zverená do mojej osobnej starostlivosti a otcovi bola určená vyživovacia povinnosť vo výške 30 eur mesačne. V roku 2016 súd žiadala zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca voči maloletej Z.. Rozsudkom Okresného súdu v Trnave, č.k. 19P/4/2016 zo dňa 29.02.2016 súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca prispievať na výživu Z. sumou 100 eur mesačne a dlžné výživné súd otcovi povolil splácať v mesačných splátkach vo výške 5 eur spolu s bežným výživným. Od tejto úpravy výživného uplynulo viac ako tri roky a za túto dobu sa podstatne zmenili pomery. Maloletá navštevuje od septembra 2019 1. ročník Gymnázium v V., kde bolo potrebné zakúpiť školské pomôcky, učebnice a pracovné zošity. Úmerne jej veku sa zvýšili náklady na jej výživu, ošatenie, hygienu. Náklady sa zvyšujú aj v súvislosti s dcérinou mimoškolskou činnosťou, tiež výlety, krúžky. S dcérou býva v rodinnom dome, ktorý je v jej výlučnom vlastníctve. Výdavky v súvislosti s bývaním sú plyn 80 eur, električka 90 eur, štvrťročne voda 100- 120 eur a domová daň okolo 60 eur raz ročne. Tiež platí maloletej školské stravné 34 eur mesačne, internet 15 eur a mobil na paušál 15 eur mesačne. Otec si vyživovaciu povinnosť neplní a tiež si neplní ani dlžné výživné, ktoré má splácať spolu s bežným výživným vo výške 5 eur. Posledné výživné zaslal v mesiaci júl 2019. Je zamestnaná a tiež aj otec maloletej je. zamestnaný. Od poslednej úpravy výživného pre maloletú nastali podstatné zmeny, ktoré odôvodňujú jej zmenu. Preto navrhla, aby súd zmenil rozsudok zo dňa 29.02.2016, v časti týkajúcej sa výšky výživného pre maloletú Z. voči jej otcovi, zo 100 eur na 200 eur, splatnú do 24-tého dňa príslušného mesiaca. Na zameškané výživné, čo činí za rok 2018 a 2019 2100 eur, ktoré žiada doplatiť (môže byť aj formou splátok) splatné spolu s výživným a to pod stratou výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky.

2. Otec sa podaním zo dňa 12.02.2020 k návrhu vyjadril tak, že od posledného rozhodnutia Okresného súdu v Trnave, č.k. 19p/4/2016 zo dňa 29.02.2016 maloletú na žiadosť matky nekontaktoval i keď snaha

z mojej strany bola aspoň telefonicky. Podarilo sa mu skontaktovať asi 2-4 krát a nastala vždy spätná väzba od matky záporná. Naposledy maloletú videl v deň sobáša 11.06.2016, kedy bola pozvaná a pozvanie prijala. To bolo naposledy. S manželkou žije v jednej domácnosti spolu s maloletým synom Matúšom. Manželka je v švrtom mesiaci tehotenstva, v súčasnosti bývajú v prenajatom byte v Senci, kde aj pracuje v GREENSHOP, s.r.o.. Príjmy a náklady na bývanie a doklady potvrdzujúce opisované skutočnosti prikložil v prílohách. Robí čo môže a však po finančnej stránke je terajší stav nezávidenia hodný až katastrofický. Má námietku voči navrhovateľke voči nákladom na bývanie, ktoré okrem maloletej zdieľa spolu so svojou matkou, starším bratom a novým partnerom.

3. Matka v replike uviedla, ohľadom výživného - z prvého pojednávania mal platiť 30 eur. Zo začiatku, čo zaplatil, to si vypýtal naspäť a postupne viac neplatil ako platil. Požiadala o druhé pojednanie, kde sa výživné upravilo na 105 eur spolu so zameškaným výživným. Keď ho chcela udať za neplatenie, vyhrážal sa jej ublížením, že keď má ísť do basy, nech je aspoň prečo. Hlavne potrebovala pokoj a maloletá zdravé prostredie na vývoj. Tak sa dohodli, že nemusí platiť výživné, ak dá pokoj, ale dohoda sa ruší, ak sa narodí ďalšie dieťa. Občas to porušil svojimi telefonátmi v opilom stave, kedy mal potrebu sťažovať sa, ľutovať svoje správanie a vysvetľovať, prečo nemôže platiť....ale relatívny pokoj bol. Zmena nastala, keď sa narodil jeho syn H.. Požiadala ho o platenie súdom určeného výživného, čo je 105 eur. Namiesto platenia má oplzlé nadávky rôzneho druhu, urážanie a vyhrážanie sa osobnou likvidáciou, ak ho udá a pôjde do väzenia. Je to veľmi nepríjemné a zasahuje to do rodiny a vníma to i maloletá. Nevie ako si má jeho správanie vysvetliť, ale je to psychiatrický pacient liečený pre schizofréniu, holduje alkoholu a má aj záznamy na polícii. Keď sa stará o jedno dieťa, mal by sa starať aj o druhé. V roku 2018 nezaplatil žiadne výživné. Tak 9.4.2019 vytvorila maloletej Z. študentský účet v Slsp, aby peniaze posielal priamo na jej účet a nie jej. V apríli 2019 zaplatil 110 eur, v máji 2019 100 eur, v júni 2019 120 eur a v júli 2019 120 eur. Odvtedy neplatí. Preto žiadam súd o novú úpravu výživného, na ktorej bude trvať, aj napriek výhražkám zo strany odporcu, aby si odporca svoje záväzky plnil. Vyštudovala vysokú školu, urobila si niekoľko doplnkových vzdelaní a mala tri pracovné úväzky. Ak by len polovicu času z toho všetkého venoval na svoj osobný rozvoj, určite by jeho situácia nebola nezávidenia hodná alebo priam katastrofálna ako uvádza. A čo sa týka maloletej Z., nevedel sa o ňu postarať, keď ešte nemal deti. Teraz predpokladám, že to vie, keďže už jedno dieťa má. Jeho finančná situácia nemôže byť katastrofická, nakoľko čakajú druhý prírastok do rodiny. Takéto životné rozhodnutia sa v katastrofálnom stave nerobia. Preto od narodenia odporcovho syna H. trvá na tom, aby si plnil svoje záväzky aj voči maloletej Z..

4. Otec v duplike uviedol, že nesúhlasí so zvýšením výživného, nakoľko v čase určenia výživného v roku 2016 nemal ďalšiu vyživovaciu povinnosť okrem dcéry Z., a ani nebol ženatý. Je si vedomý toho, že od poslednej úpravy sa zmenili pomery na strane dcéry Z., avšak došlo k podstatnej zmene aj na jeho strane. Dňa 11.06.2016 sa oženil, dňa XX.XX.XXXX sa narodil syn H., a dňa XX.XX.XXXX dcéra H.. Keďže aj na jeho strane došlo od poslednej úpravy výživného k podstatnej zmene pomerov, žiadal, aby súd zníži vyživovaciu povinnosť k mal. Z., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 100,- eur na sumu 30,- eur mesačne od 01.01.2020.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to: rodné listy, výplatné pásky otca č.l. 9-21, 45, SL, tehotenský preukaz, zmluva o nájme bytu, dodatok č. 1, 2, RL, lustrácie v SP, dodatok k pracovnej zmluve, výplatné pásky matky č.l. 46-51, výplatná pásky manžela matky, prehľad platenia výživného, potvrdenie SŠ o platbách, potvrdenie o návšteve jazykovej školy, potvrdenie o výdavkoch maloletej, potvrdenie ÚPSVaR Pezinok a obsahom pripojeného spisu a zistil nasledujúci stav vecí: Súd výsluchom matky zistil, že bývam v byte v rodinnom dome s manželom a maloletou, platí mesačne 90,- eur elektrinu, 80,- eur plyn, 33,- eur za vodu. Maloletá chodí do 2. ročníka na gymnáziu, 30,- eur ZRPŠ ročne, školské výlety 20,- eur (315,- eur Taliansko, lyžiarsky 150,- eur), jazyková škola 80,- eur (angličtina, ruština), strava 31,- eur v škole, strava 150,- eur, oblečenie 40,- eur, drogeria a kozmetika 20,- eur, cestovné 30,- eur mimo dištančného štúdia (1,50 eur x 20). Vlastní nehnuteľnosť, v ktorej v súčasnosti bývajú (dedičstvo), takisto nový dom (dedičstvo). Auto má Opel Insignia. Súd výsluchom otca zistil, že pracuje ako skladník. Od 28.10.2020 s hrubou mzdou 295,- eur mesačne. Je to sklad tovaru (kosačky, murivá, osivá, pracovné náradie). Dodatok sa uzatváral z dôvodu koronakrízy. Súhlasil s tým, aby nešiel na úrad práce. Na inšpekciu práce nešiel, inú prácu si nehľadá. Vzdelanie má učňovské bez maturity, zámočník (mechanik, opravár pre stroje a zariadenia). Školenia nemá absolvované. Býva v podnájme v Senci, v jednoizbovom byte s manželkou, s dcérou a synom. (dcéra tri mesiace, syn 2,5 roka). Nájom je 440,- eur spolu s energiami. Manželka je na materskej, jej

mesačný príjem je 185,- eur, rodinné prídavky x 2, daňový bonus má on. Auto má v servise už dva roky, Opel Zafira, nejazdí na ňom. Na účte má -24.000,- eur, exekúcia za nezaplatenú pôžičku. Strava nevie, poisťky žiadne. Doteraz mu na účet chodila výplata 500,- eur, zaplatil byt 440,- eur, žili z rodičovského príspevku. Deti mesačne vyjdú na 200-300,- eur. Výživné, ktoré mu bolo stanovené naposledy neplatí z toho dôvodu, že mu to nevychádza. Je si vedomý povinnosti platiť výživné. Exekúcia zatiaľ nebola podaná. Otec na otázku opatrovníka, či má zníženú pracovnú schopnosť, uviedol aj áno, aj nie. Nemá priznaný invalidný dôchodok. Diagnóza schizofrénia mu bola stanovená pred 10 rokmi, 19 rokmi. Iné diagnózy nemá. Je zdravý. Vtedy sa liečil, úspešne sa vyliečil, pani doktorka uznala, že je schopný bežného života. V GREENSHOPE, s. r. o. pracuje cca 8-9 rokov. Lekárka mu odporučila, aby si našiel prácu, v ktorej nebude musieť pracovať v noci, aby si udržal zdravotný stav. Z potvrdenia o príjme otca vyplýva, že čistá mesačná mzda otca je za 01-12/2019 v priemere 470,51 €, z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že vymeriavací základ otca za 01-12/2020 je 528,- eur. Príjem spolužijúcej osoby - manželky otca predstavuje sumu 370,- eur mesačne (rodičovský príspevok). Z prednesu a dôkazov predložených matkou vyplýva, že otec si doposiaľ určenú vyživovaciu povinnosť neplní riadne, resp. nepravidelne. Z rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 19P/4/2015 zo dňa 29.02.2016 právoplatným dňa 06.04.2016 a vykonateľným dňa 15.04.2016 vyplýva, že výživné otca bolo naposledy určené na maloletú vo výške 100,- eur mesačne. Jeho príjem sa od posledného rozhodovania zásadne nezvýšil, zvýšil sa príjem iba matky maloletej. Matka aj otec maloletej uzatvorili ďalšie manželstvá. Otcovi pribudli ďalšie vyživovacie povinnosti na dve maloleté deti.

6. Matka po poučení súdom na pojednávaní dňa 10.02.2020 uviedla, že na svojom návrhu na zvýšenie výživného netrvá. Súd späťvzatie v časti návrhu na zvýšenie výživného akceptoval, s čím opatrovník súhlasil a u otca nie je daný dôležitý dôvod, pre ktorý by nemal so späťvzatím súhlasiť, na základe čoho podľa § 29 ods. 1 a 3 CMP konanie v časti návrhu na zvýšenie výživného zastavil a ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, nebolo v záujme maloletej v konaní pokračovať. Opatrovník na pojednávaní nesúhlasil so znížením výživného, pretože to nie je v záujme maloletej.

7. Podľa § 29 ods. 1 a 3 Civilný mimosporový poriadok: (1) Navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. (3) Súd konanie nezastaví, ak niektorý z účastníkov so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine: Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 62 Zákona o rodine: (1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. (5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 Zákona o rodine: (1) Ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 Zákona o rodine: (1) Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 Zákona o rodine: (1) Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. (2) Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. (3) Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

8. Súd pri svojom rozhodovaní o návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti na maloletú prihliadol na potreby maloletej primerané veku, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery oboch povinných rodičov. Súd zohľadnil, že otec si vyživovaciu povinnosť dlhodobo neplní alebo neplní riadne, ako aj na skutočnosť, že naposledy určené výživné sa súdu javí ako nepostačujúce vzhľadom na oprávnené výdavky maloletej, no súčasne aj na to, že na strane otca pribudli ďalšie dve vyživovacie povinnosti, čo bráni súdu zvýšiť vyživovaciu povinnosť, no súčasne uvedené nepredstavuje dôvod na zníženie už existujúcej vyživovacej povinnosti. Súd prihliadol na osobnú starostlivosť matky o maloletú, ako aj na to, že maloletá nezvýšením vyživovacej povinnosti neutrpí s poukazom na príjem matky a jej spolužívajúcej osoby ujmu.

9. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť (či už schválením novej dohody, alebo autoritatívnym rozhodnutím), je zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určovanie výživného tak v čase skoršieho, ako aj nového rozhodovania (R 72/1965). Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného (otca), resp. okolnosťami na strane oprávneného (maloletej), alebo objektívne - vývojom životných nákladov (na strane maloletej). Až v prípade, ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti. Zmena výšky výživného alebo jeho úplné zrušenie je možné najskôr od času, keď došlo k zmene pomerov. Tzv. valorizačná klauzula ukladá súdu, aby v prípade, ak rozhoduje o zmene pomerov, zohľadnil aj zmenu výšky (vývoj) životných nákladov. Výška životných nákladov je zrejma napríklad z cien spotrebného koša, z miery inflácie, resp. iných ekonomických ukazovateľov. Táto povinnosť je obligatórna. Vývoj životných nákladov je objektívna okolnosť, ktorá by aj sama osebe mohla odôvodniť zmenu výšky výživného. Súd posudzuje existenciu zmeny pomerov predtým, než rozhodne, či sa pôvodne určené výživné zvyšuje alebo znižuje. Musí si v prvom rade totiž ujasniť, či je vôbec oprávnený vec opätovne prejednať. Takto sa teda valorizačná klauzula môže uplatniť: buď samostatne ako objektívny dôvod na zmenu rozhodnutia, resp. dohody o výživnom (ak sa podstatným spôsobom zmenili životné náklady), alebo spolu s inými dôvodmi, kedy na ňu súd musí prihliadať z úradnej povinnosti. I v prípade, ak súd rozhoduje o zmene výšky výživného, pretože sa zmenili subjektívne okolnosti, z ktorých pri vyhlásení rozhodnutia vychádzal - musí zároveň zohľadniť aj vývoj životných nákladov.

10. Súd na základe vykonaného dokazovania síce mal preukázané, že od posledného rozhodnutia o určení vyživovacej povinnosti k maloletej došlo k zmene pomerov a to na strane maloletej, ktorej potreby sa zvýšili, zohľadnil vývoj životných potrieb, ako aj na strane otca, no v jeho prípade nie takej, ktorá by odôvodňovala zmenu už aj tak pomerne nižšieho výživného v porovnaní s jej oprávnenými a preukázanými potrebami. Vznik ďalšej vyživovacej povinnosti, samo o sebe nemôže byť dôvodom pre zníženie výživného na skôr narodené maloleté dieťa, na výživu od svojich rodičov plne odkázané. (rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11CoP/285/2019).

11. S poukazom na vyššie uvedené súd návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti zamietol, pretože dospel k záveru, že zníženie nie je v záujme maloletej.

12. S poukazom na § 57 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, súd nerozhodoval o povinnosti nahradiť trovy konania, nakoľko účastníci takýto návrh nepodali.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolaie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.) a ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia súdom.